

Till
Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse 2020

Under 2020 har vi granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Vi har även granskat Nyköping-Oxelösunds gemensamma nämnd för intern service, Nyköping-Oxelösunds gemensamma överförmyndarnämnd, Trosa, Gnesta och Oxelösunds gemensamma växelnämnd samt de med landstinget och länets kommuners gemensamma nämnder; nämnden för samverkan inom socialtjänst och vård samt patientnämnden.

Som lekmannarevisorer har vi granskat de tre helägda kommunala bolagen Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab), Kustbostäder i Oxelösund AB samt Oxelö Energi AB.

Granskningarna har utgått från att pröva om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om kommunens räkenskaper varit rättvisande och om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Revisorer har varit:
Eva Asthage, ordförande
Mayvor Lundberg, vice ordförande
Lars Fornarve
Lars Johansson
Lennart Nilsson

Revisorerna har till stöd för sin granskning haft sakkunniga biträden från EY. De sakkunniga biträdena och auktoriserad revisor för de kommunala bolagen är upphandlade fr.o.m. 2018. Avtalet löper t.o.m. 2019 med förlängningsmöjligheter 1+1 år.

Sammanträden

Kommunrevisorerna har under revisionsåret haft 14 sammanträden, varav två med kommunfullmäktiges presidium och ett med Nyköpings revisorer. Lekmannarevisorerna har haft 4 sammanträden med bolagsstyrelserna och deras chefstjänstemän.

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder

En risk- och väsentlighetsanalys har legat till grund för revisionens granskningsplan. Vi har följt styrelsens och nämndernas verksamhet genom att läsa sammanträdeshandlingar, protokoll och lokal medierapportering. Vi har träffat presidiet och förvaltningsledningen i kommunstyrelsen vid två tillfällen och övriga nämnders presidier och förvaltningsledningar vid vardera ett tillfälle.

Dialogerna har främst rört övergripande system och verktyg för att styra, leda, följa upp och ha tillräcklig kontroll över verksamheten. Med styrelsen och nämnderna har även följande konkreta frågor diskuterats som en del i den grundläggande granskningen:

Revisorerna

- Påverkan på verksamheter och vidtagna åtgärder med avseende på coronapandemin
- Måluppfyllelse
- Genomförda genomlysningar i kommunens verksamheter
- Struktur för uppföljning och intern kontroll

Grundläggande granskning av de helägda kommunala bolagen

Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab), Kustbostäder i Oxelösund AB samt Oxelö Energi AB har vi som lekmannarevisorer granskat på samma sätt som kommunens styrelse och nämnder. Räkenskaperna är dock undantagna från lekmannarevisorernas granskning. De granskas enligt aktiebolagslagen av auktoriserad revisor. Lekmannarevisorerna, deras sakkunniga biträde och den auktoriserade revisorn har samarbetat inom ramen för revisionen av de kommunala bolagen.

Information

Revisorerna har en hemsida hos kommunen med presentation av revisionens syfte, ledamöter, revisionsplan och granskningsrapporter. Granskningsresultaten har delgivits berörda nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

2020 års fördjupade granskningar

Nedanstående granskningar har under året genomförts och följande sammanfattande iakttagelser har noterats vid årets granskningar.

Grundläggande granskning

Granskningen syftade till att tillhandahålla underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsd.

Granskningens resultat var att kommunstyrelsen och de fyra nämnderna i allt väsentligt har säkerställt att den egna verksamheten styrs utifrån fullmäktiges mål och riktlinjer.

I likhet med tidigare år identifieras utvecklingsområden rörande kommunens intern kontroll. För flera av nämnderna saknas angivna åtgärder vid avvikelser, rapportering till revisionen och kommunstyrelsen enligt internkontrollreglementet, samt inkludering av moment utifrån kommunstyrelsens anvisningar och mallar för arbetet. Vidare noteras att vård- och omsorgsnämnden samt utbildningsnämnden i ett antal fall inte tillsett en korrekt expediering av den ekonomiska uppföljningen.

Granskning av målstyrning

Granskningens syfte var att bedöma om styrelse och nämnden arbetar ändamålsenligt med målstyrningen för att uppnå fullmäktiges mål.

Den sammanfattande bedömningen är att styrelse och nämnder till stor del säkerställer att verksamhetens prioriteringar ligger i linje med fullmäktiges vision och de sex övergripande kommunmålen. För dessa finns det en röd tråd i styrkedjan. Motsvarande styrkedja är dock inte lika tydlig i relation till fullmäktiges mål (vilka i rapporten benämns som indikatorer). Vi ser positivt på att respektive nämnd har utrymme för att forma målstyrningen efter verksamheten. Denna frihet medför emellertid ett behov av att klargöra om de valda målen ska ses som strävandemål eller realistiska mål. Vidare noteras att en otydlighet i begrepps användningen försvårar möjligheten för läsaren att följa styrkedjan och utgör även en utmaning i att göra styrningen begriplig internt i organisationen.

Samtliga granskade nämnder följer upp såväl fullmäktige som nämndernas indikatorer vid delårsbokslutet. Dessa presenteras separat från varandra i analyserna. Vi bedömer därför att kommunstyrelsen inte har tydliggjort hur fullmäktiges indikatorer ska användas i målstyrningen. Gemensamt för granskade nämnder är att det är svårt att följa vad som utgör grund för målbedömning.

Vidare bedömer vi att riskanalysarbetet kan utvecklas i relation till målarbetet. För att få avsedd effekt bör riskanalysarbetet integreras i verksamhetsplaneringen och tydligt omfatta/beskriva väsentliga verksamhetsrisker, omvärldsanalys och de påverkansfaktorer som är av vikt för att förstå styrelse och nämnders möjligheter att nå målen.

De rekommendationer som lämnats inom ramen för granskning har bäring på att skapa en enhetlighet och tydlighet i de styrande principer och mallar som används samt att se över formerna för riskanalyser samt uppföljning.

Granskning av uppdrag som de helägda bolagen utför åt kommunen

Granskningens syfte var att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig styrning, kontroll och uppföljning rörande de uppdrag som utförs av de helägda bolagen. I granskningen ingick en fördjupad analys av fyra uppdrag till Kustbostäder i Oxelösund AB.

Den sammanfattande bedömningen är att det saknas grundläggande ramar för Kustbostäders uppdrag rörande fastighetsförvaltningen av verksamhetslokaler, driften och underhållet av Gata/Park samt driften och underhållet av småbåtshamnarna. Uppdraget rörande driften och underhållet av Gata/Park regleras genom miljö- och samhällsbyggnadsnämndens reglemente samt Kustbostäders bolagsordning. Inget av dessa specificerar ansvarsförhållandet mellan nämnden och bolaget. Avsaknaden av avtal eller annat styrande dokument som reglerar denna affärsrelation är en brist i sig. Att det inte finns ett avtal, trots ett snart sex år gammalt uppdrag till kommunstyrelsen från fullmäktige att upprätta ett sådant, gör absaknaden av ett avtal än mer besvärande. Även avseende fastighetsförvaltningen samt drift och underhåll av kommunens småbåtshamnar råder samma avtalsproblematik som inom Gata/Park.

Det är enligt vår mening en allvarlig brist att kommunstyrelsen inte verkställt fullmäktiges uppdrag från 2015 att ta fram avtal med Kustbostäder.

Vad gäller förvaltningen av Ramdalens IP är uppdraget däremot definierat i avtal. Kommunens uppföljning av flera uppdrag har utvecklats under senare år och vår bedömning är att det finns en ändamålsenlig uppföljningsprocess för merparten av granskade uppdrag som säkerställer en tillräcklig informationsinhämtning och möjlighet att korrigera avvikelser.

De rekommendationer som lämnats till kommunstyrelsen inom granskningen innefattar att upprätta avtal med Kustbostäder för fastighetsförvaltningen av kommunens lokaler, Gata/Park samt kommunens småbåtshamnar. Vidare rekommenderas kommunstyrelsen att föreslå fullmäktige att tydliggöra Kustbostäders ägardirektiv samt kommunstyrelsens och miljö- och samhällsbyggnadsnämndens reglementen avseende respektive parts ansvar för fastighetsförvaltningen av kommunens lokaler samt Gata/Park. Slutligen rekommenderas kommunstyrelsen att utreda om kommunens affärsrelationer med de kommunala bolagen är i enlighet med kriterierna för internupphandling.

Granskning av kommunens IT-hantering

Granskningen syftade till att bedöma om kommunens styrning inom IT-området är ändamålsenlig och uppfyller verksamheternas krav på ändamålsenlighet. Vidare har bedömning även skett huruvida roller och ansvar med avseende på IT-säkerhet är ändamålsenliga.

Den sammantagna bedömningen är att det finns en tillfredställande styrning av området. Det finns upprättade styrdokument, riktlinjer och rutiner för hanteringen av IT. Däremot finns det brister i uppföljning av efterlevnad och kontroll beträffande granskningsområdet.

Kommunen har på övergripande nivå en tydlig roll- och ansvarsfördelning. Det finns en överenskommelse mellan Oxelösunds kommun och Nyköpings kommun beträffande drift och förvaltning av IT. IT-avdelningens ansvar är tydligt dokumenterat och kommunen har en tydlig systemförvaltarorganisation. Det framkommer dock indikationer på att roller och arbetsgång vid beställningar inte är helt tydliga för medarbetare vid förvaltningarna. Vidare saknas det kontaktpersoner i informationssäkerhetsfrågor som ska finnas vid respektive förvaltning.

I granskningen framkommer att rutiner kring upprättande av systemförvaltningsplan, loggkontroller och rutiner för hantering av behörigheter inte efterlevs fullt ut. Ansvaret ligger på systemförvaltarorganisationen. Vi bedömer att det bör finnas någon form av uppföljning för att säkerställa efterlevnad av rutinerna samt för att säkerställa att systemförvaltare har tillräckliga förutsättningar för att bedriva sitt uppdrag.

Det saknas en regelbunden uppföljning av de mål som finns inom IT- och informationssäkerhetsområdet. Kommunstyrelsen tar inte heller del av någon regelbunden återrapportering beträffande IT- och informationssäkerhet. Detta innebär att styrelsens helhetsbild av området och möjlighet att vidta åtgärder vid identifierade svagheter är ytterst begränsad.

Rekommendationerna som lämnats till kommunstyrelsen i granskningen omfattar att säkerställa genomförande av systematiska riskanalyser avseende IT- och informationssäkerhet, tillse kontinuerliga utbildningsinsatser för samtliga medarbetare, säkerställa en regelbunden uppföljning av gällande rutiner samt att tydliggöra rutiner för incidentrapportering. Vidare rekommenderas en översyn av systemförvaltares uppdrag samt nuvarande systemförvaltningsmodell. Ytterligare rekommendationer innefattar att tillse att samtliga nämnder upprättar handlingsplaner för att konkretisera målen i kommunens digitala plan samt säkerställa att styrdokument inom området som ska omfatta bolagen, beslutas av kommunfullmäktige och fastställs av respektive bolagsstämma. Samtliga nämnder rekommenderas att utse kontaktpersoner i informationssäkerhetsfrågor samt säkerställa upprättande av förvaltningsplaner för samtliga system.

Uppföljning av genomförda granskningar 2017-2018

Syftet med uppföljande granskning är att följa upp om nämnderna har genomfört åtgärder med anledning av de rekommendationer och synpunkter som lämnades vid revisorernas granskningar 2017-2018. De tidigare rekommendationer som lämnats i samband med granskningarna utgör avgränsningen. De uppföljande granskningarna syftar inte till att genomföra en ny granskning.

De granskningar som revisionen har följt upp under året är:

- ▶ Granskning av kommunens personalstrategier (2017)
- ▶ Förstudie rörande kommunens insatser mot sjukfrånvaro (2018)

► Granskning av kommunens integration av nyanlända invandrare (2018)

Sammanfattningsvis bedöms kommunen i stor utsträckning ha beaktat och vidtagit relevanta åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. I några fall konstaterar vi att ett arbete pågår och en del rekommendationer har inte beaktats fullt ut. Av totalt femton givna rekommendationer har tio hörtsammats fullt ut, fyra har delvis hörtsammats och en rekommendation har inte hörtsammats.

Granskning av delårsbokslut

Enligt kommunallagen ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Den översiktliga granskningen av delårsbokslutet har inriktats på uppföljning av lag om kommunal bokföring och redovisning och kommunallagen samt på rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Baserat på den översiktliga granskningen av delårsrapporten konstaterades att den ger en tillräcklig bild av den verksamhet som bedrivits inom nämnder och förvaltningar under perioden. På en övergripande nivå bedömdes resultatet i allt väsentligt vara i överensstämmelse med fullmäktiges övergripande mål. Dock vill vi understryka att två tredjedelar av målen inte följs upp med delårsvärden. Detta innebär att styreffekten av delårsrapporten är bristfällig. Vidare konstaterades i granskningen att begreppet *god ekonomisk hushållning* inte analyseras på ett ändamålsenligt sätt. Bokslutsdokumentationen bedömdes vara av tillräcklig kvalitet, med undantag för redovisningen av deponi Björshult.

Granskning av årsredovisning

Granskningen som genomförts syftade till att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen och kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Vidare syftade även granskningen till att bedöma om den beskrivning som görs av verksamhetens resultat och måluppfyllelse är tillräcklig samt i enlighet med kommunallagen och god revisionssed. Granskningen omfattade den sammanställda redovisningen för kommunen.

Efter genomförd granskning konstaterades att årsredovisningen i allt väsentligt bedöms ge en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning. Vidare konstaterades att kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet.

Kommunens resultatmål uppgår till 2% av skattenettet. Resultatet i bokslutet uppgår till 5,8% (0,3% föregående år). Främsta orsaken till förbättringen är ökade generella statsbidrag, exempelvis stärkt välfärd samt positiv kostnadsutjämning. Kommunens kostnader har även minskat i motsvarande omfattning som dess intäkter. Nämndernas resultat är totalt sett bättre än både föregående år och budget. Det är framförallt minskade övriga externa kostnader och personalkostnader genom nedskärningar.

Kommunens målstruktur bedömdes likt föregående år som otydlig. Både mätbara kommunmål och nämndmål utgör underlag för bedömning av måluppfyllelse, men endast kommunmålen redovisas i sin helhet.

Vidare konstaterades i granskningen att kommunens egen bedömning av målet om god ekonomisk hushållning har förtydligats. Analysen avseende bedömningen bör dock tydliggöras ytterligare.

Revisorerna

Oxelösund 2021-03-23

Eva Asthage
Ordförande

Mayvor Lundberg
Vice ordförande

Lars Fornarve

Lars Johansson

Lennart Nilsson

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Eva Asthage

Undertecknare 1

Serienummer: 19470619xxxx

IP: 155.4.xxx.xxx

2021-03-23 14:50:11Z

LARS JOHANSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 19580404xxxx

IP: 155.4.xxx.xxx

2021-03-23 14:56:29Z

LARS FORNARVE

Undertecknare 1

Serienummer: 19520712xxxx

IP: 31.3.xxx.xxx

2021-03-23 14:59:58Z

Lennart Nilsson

Undertecknare 1

Serienummer: 19410521xxxx

IP: 158.174.xxx.xxx

2021-03-23 15:01:01Z

MAYVOR LUNDBERG

Undertecknare 1

Serienummer: 19470501xxxx

IP: 81.227.xxx.xxx

2021-03-23 15:26:21Z

Penneo dokumentnyckel: HPLQC-07WFT-5HLOH-M841J-DCGAG-TL1WM

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>